

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania F-R.W. w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Zielonej Górze
z udziałem zainteresowanej A.B.
o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 23 listopada 2022 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 17 sierpnia 2021 r., sygn. akt III AUa 1396/19,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Zielonej Górze na rzecz A.B. kwotę 240 (dwieście czterdzieści zł) z ustawowymi odsetkami wskazanymi w art. 98 § 1¹ k.p.c., oddalając dalej idący wniosek.**

UZASADNIENIE

Decyzją z 24 stycznia 2019 r., nr [...], Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zielonej Górze stwierdził, że A.P. (obecnie B.) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 8 sierpnia 2017 r. jako pracownik u płatnika składek F-R.W. w W. (dalej jako płatnik składek).

Wyrokiem z dnia 23 października 2019 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalił odwołanie płatnika składek od powyższej decyzji (pkt 1 wyroku) oraz

zasądził od odwołującego się na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zielonej Górze kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2 wyroku).

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2021 r., zmienił zaskarżony przez płatnika składek wyrok w punkcie 1. oraz poprzedzającą go decyzję i stwierdził, że A.P. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 8 sierpnia 2017 r. jako pracownik u płatnika składek F.-R.W. w W. oraz orzekł o kosztach postępowania.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku organ rentowy zarzucił:

I. rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 22 § 1 k.p., przez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że stosunek prawny łączący A.P. z firmą F.-R.W. w W. odpowiadał cechom warunkującym uznanie go za stosunek pracy, praca była faktycznie i rzeczywiście wykonywana, pomimo że brak było rzeczywistej potrzeby zatrudnienia pracownika na stanowisku pracownika biurowego;

b) art. 83 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez ich niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, że umowa o pracę nie została zawarta dla pozor, pomimo że nie była ona faktycznie wykonywana, a jej zawarcie nastąpiło w celu zapewnienia tytułu do ubezpieczeń i stworzenia jak najkorzystniejszych warunków określających status A.P. jako pracownika, mimo braku materialnych dowodów wskazujących na świadczenie pracy przez A.P., „a wyjaśnienia składane w toku kontroli przez strony, a także świadków były wzajemnie sprzeczne, co wskazuje na zawarcie umowy o pracę dla pozor, w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Brak było także rzeczywistej potrzeby zatrudnienia pracownika na stanowisku pracownika biurowego”;

c) art. 6 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2022 r., poz. 1009 ze zm.), przez uznanie, że A.P. była objęta ubezpieczeniami społecznymi z tytułu umowy o pracę w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji;

d) art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez nieuznanie, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykazał, iż obie strony umowy o pracę miały świadomość i zamiar niewywoływania skutków prawnych określonych w składanych

oświadczeniach woli;

II. rażąco naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c., przez pominięcie części zebranego materiału dowodowego, które to uchybienie ma istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, a w szczególności:

1) „braku stworzenia dla A.P. stanowiska pracy (zgodnie z wyjaśnieniami składanymi na etapie postępowania kontrolnego) pracownicy biurowi zatrudnieni w firmie dysponowali jednym komputerem pomimo tego, że ich godziny pracy i zakresy obowiązków pokrywały się. Inaczej mówiąc praca jednej osoby wykluczała możliwość pracy drugiej. Dopiero na etapie postępowania sądowego w toku zeznań pojawia się informacja o możliwości pracy na komputerach przenośnych laptopach”;

2) „sprzeczność wyjaśnień składanych przez A.P. z wyjaśnieniami składanymi na etapie postępowania kontrolnego przez R.W. i M.R., co ilości kopii wystawianych w firmie faktur (protokół zeznań R.W. z dnia 08.03.2018 r. pyt. 17, protokół przesłuchania świadka M.R. z dnia 08.03.2018 r. pyt. 9, protokół przesłuchania A.P. z dnia 08.03.2018 r. pyt. 24)”;

3) „sprzeczności w wyjaśnieniach składanych na etapie postępowania kontrolnego przez M.R. a Panią A.P. i R.W. polegającą na tym, że Pani A.P. wskazywała, jako osobę pomagającą jej w wykonywaniu zadań osobą Pana M.R. natomiast Pan M.R. nie był w stanie wskazać, jakie czynności wykonywała A.P.”;

4) „braku dowodów materialnych potwierdzających świadczenie pracy w ramach umowy o pracę przez A.P., pomimo tego, iż mając na uwadze zakres obowiązków służbowych takie dowody powinny istnieć”;

5) „braku jakiegokolwiek doświadczenia A.P. do wykonywania powierzonych jej czynności (wyceny stolarki okiennej) mając w szczególności na uwadze składane wyjaśnienia, iż jest to proces wymagający wykonania obliczeń, czasochłonny, wymagający użycia programu komputerowego i jest to czynność skomplikowana”;

6) „rozbieżności w zeznaniach A.P. oraz R.W., co do godzin pracy A.P. wskazuje na prace w godzinach 8.00-16.00 (zeznania przed organem rentowym), na etapie postępowania sądowego wskazywane są godziny: 10.00-18.00”.

Dalej skarżący stwierdził: „Powyższe oznacza, że Sąd Apelacyjny rozpoznając sprawę, w sposób nieuprawniony pominął część zebranego materiału dowodowego, co zdaniem organu pozwanego miało istotny wpływ na wynik sprawy. Gdyby bowiem Sąd II instancji nie pominął wskazanych okoliczności - wynik sprawy byłby inny. Ponadto, skoro w uzasadnieniu wyroku Sąd pominął powyższe okoliczności, nie wskazując przyczyn tego stanu rzeczy, to uzasadnienie wyroku nie jest zgodne z art. 328 § 2 k.p.c.”.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania organ rentowy wskazał, że jest ona oczywiście uzasadniona, gdyż wyrok w sposób oczywisty narusza przepisy prawa materialnego oraz przepisy prawa procesowego, tj.: art. 83 k.c. w związku z art. 300 k.p. i art. 22 k.p. oraz art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń, a także art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p., a ponadto art. 382 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c.

Podkreślił, że Sąd Apelacyjny wydał rozstrzygnięcie w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony przed Sądem pierwszej instancji, pomijając jednak część dowodów zgromadzonych w sprawie, wskazanych w części II. pkt 1-6 skargi, a dopuszczonych przez Sąd pierwszej instancji (akta kontroli wraz z dowodami przeprowadzonymi bezpośrednio przez Sąd); całkowicie pominął okoliczność, że w sprawie nie ma żadnych materialnych dowodów świadczenia pracy przez A.P., a wykonywane przez nią czynności mieszczą się w ramach umowy łączącej płatnika z innymi pracownikami firmy, w tym z M.R., z zeznań którego wynika, np. iż obsługiwał średnio 3 klientów dziennie, oraz ze zleceniobiorcami: J.J., A.W.. Słusznie zatem Sąd Okręgowy w Zielonej Górze w swoim orzeczeniu akcentował brak rzeczywistej potrzeby zatrudnienia pracownika na stanowisku pracownika biurowego.

Sąd drugiej instancji pominął również okoliczność, że wbrew twierdzeniom A.P., świadek M.R. nie potwierdził, iż konsultowała ona z nim swoje działania, była przez niego przyuczana. Świadek M.R. stwierdził, że nie wie, co dokładnie w ramach zadań służbowych wykonywała A.P..

Skarżący podkreślił, że tym stanie sprawy, „zgromadzony w sprawie materiał dowodowy należało również oceniać w kontekście ww. pominiętych okoliczności, mając w szczególności na uwadze, że relacje łączące A.P. z rodziną R.W., ich

wzajemne relacje były oparte na zasadzie zaufania i wykraczały poza sferę zwykłych relacji pracowniczych. Podkreślenia wymaga np. kwestia „użyczenia” mieszkania przez pracodawcę Pani A.P. bez konieczności ponoszenia opłat czynszowych. Powyższe w ocenie organu wskazuje na bliskie relacje A.P. z rodziną R.W..”.

W odniesieniu do oczywistego naruszenia przepisów prawa materialnego organ rentowy podkreślił, że: „Wszystkie osoby, które są objęte obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi wskazane są w art. 6 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 22 kp, zgodnie z którym obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami (z wyłączeniem prokuratorów). Warunkiem objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi nie jest jedynie formalne zawarcie umowy o pracę (jej podpisanie) lecz faktyczne i rzeczywiste realizowanie na jej podstawie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy - przede wszystkim świadczenia pracy przez pracownika z zamiarem realizowania obowiązków pracowniczych, czyli świadczenia pracy podporządkowanej (także w znaczeniu podporządkowania poleceniom pracodawcy), w charakterze pracownika, w czasie i miejscu oznaczonym przez pracodawcę. Powyższe jest kwestionowane przez organ pozwany.”.

Zdaniem skarżącego, Sąd rażąco naruszył też art. 83 k.c. Wykładając art. 83 § 1 k.c., przyjąć należy, że oświadczenie woli złożone jest dla pozorów wtedy, gdy strony nie mają woli wywołania skutków prawnych. Skoro nie oceniono całego materiału dowodowego, nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego, który wskazuje, iż w niniejszej sprawie, A.P. faktycznie wykonywała obowiązki wynikające z zawartej umowy o pracę.

Zainteresowana A.P., w odpowiedzi na skargę kasacyjną, wniosła o jej odrzucenie z powodu niespełnienia wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., ewentualnie o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie od organu pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł tytułem

opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty (art. 98 § 1¹ k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., należy przypomnieć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika ona zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK

339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20 poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Podkreślić przy tym należy, że naruszenie przepisów postępowania podlega ocenie kasacyjnej uwzględniającej treść art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., który za uzasadnioną podstawę kasacyjną uznaje tylko takie naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

W orzecnictwie Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, że art. 382 k.p.c. zawiera ogólną dyrektywę kompetencyjną wyrażającą istotę postępowania apelacyjnego i dlatego konieczne jest wytknięcie przy konstruowaniu tego zarzutu także innych przepisów normujących postępowanie rozpoznawcze, które sąd drugiej instancji naruszył (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 2018 r., IV CSK 250/17, LEX nr 2521611). Z tej przyczyny taki zarzut może wypełniać

podstawę kasacyjną tylko w wypadku pominięcia przez sąd drugiej instancji części zebranego w sprawie materiału, w związku z czym strona powołująca się na naruszenie tego przepisu powinna wskazać materiał dowodowy, który został przez sąd drugiej instancji pominięty przy wydaniu wyroku, i wykazać, że popełnione uchybienie mogło mieć wpływ na wynik sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 6 stycznia 1999 r., II CKN 100/98, OSNC 1999 nr 9, poz. 146 i z dnia 7 lipca 1999 r., I CKN 504/99, OSNC 2000 nr 1, poz. 17). W konkluzji do naruszenia art. 382 k.p.c. dochodzi wówczas, gdy sąd drugiej instancji – dokonuje własnych ustaleń faktycznych i ich oceny prawnej, z pominięciem części dowodów zgromadzonych w postępowaniu - bez wyjaśnienia przyczyny pominięcia tych dowodów.

Podkreślić przy tym należy, że w komentowanym przepisie chodzi o pominięcie milczeniem (nieodniesienie się) do określonych dowodów, a nie o ocenę tych dowodów niezgodną z oczekiwaniami strony. Inaczej rzecz ujmując, odmienne oczekiwania skarżącej co do oceny dowodów i ustaleń faktycznych nie mogą stanowić podstawy do twierdzenia, że Sąd drugiej instancji naruszył art. 382 k.p.c.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że zainteresowana A.P. korzystała ze sprzętu komputerowego udostępnionego jej przez pracodawcę, albowiem w biurze płatnika składek znajdowały się komputer i dwa laptopy i choć zainteresowana nie miała protokolarnie przydzielonego jej komputera, to, jak wynika z zeznań świadków, płatnika składek i zainteresowanej pracownicy korzystali z komputerów według potrzeb.

Sąd Apelacyjny brał pod uwagę to, że zainteresowana A.P., zatrudniona u płatnika składek jako pracownik administracyjno-biurowy, przedtem nie posiadała wykształcenia ani też doświadczenia w branży budowlanej, ale wskazał, że płatnik składek podczas składania zeznań, zaznaczył, że choć A.P. nie posiadała doświadczenia w branży budowlanej, to z uwagi na jej entuzjazm i chęć do pracy postanowił ją zatrudnić i przeszkolić.

Sąd Apelacyjny ustalił także, że w okresie objętym sporem, A.P. uczyła się - pod nadzorem M.R. i R.W. - sporządzać wycenę stolarki otworowej na budowy, drukowała faktury, nabijała paragony na kasę fiskalną. Ustalił także, że pracowała codziennie, od poniedziałku do piątku od 10:00 do 18:00.

Co do materialnych śladów pracy zainteresowanej Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że płatnik wystawił faktury, na których widnieje podpis zainteresowanej: w sierpniu 2017 r. od - 10 faktur; we wrześniu 2017 r. - 11 faktur; w październiku 1 faktura. Zauważył, że na egzemplarzach faktur posiadanych przez kontrahentów płatnika nie widnieje podpis zainteresowanej, ale zainteresowana, na prośbę płatnika, podpisywała jedynie po jednym egzemplarzu faktury.

W rzeczywistości więc sformułowane przez skarżącego zarzuty, w oparciu o które skarżący formułuje wniosek o oczywistym, rażącym naruszeniu art. 382 k.p.c., dotyczą wprost oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i dokonanych na jej podstawie ustaleń faktycznych, co w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej. Zgodnie bowiem z tym przepisem, podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006 r. nr 4, poz. 76). Artykuł 398³ § 3 k.p.c. wprawdzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c. Wszakże ten właśnie przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06 LEX nr 230204; z dnia 19 października 2010 r., II PK 96/10, LEX nr 687025; z dnia 24 listopada 2010 r., I UK 128/10, LEX nr 707405 oraz z dnia 24 listopada 2010 r., I PK 107/10, LEX nr 737366).

Skarżący nie wykazał także kwalifikowanego naruszenia wskazanych przepisów prawa materialnego, bowiem ograniczył się do podkreślenia, że kontestuje podleganie przez A.P. pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu (zarzut naruszenia art. 6 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Lakonicznie również stwierdził, że nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Sądu drugiej instancji, że A.P. faktycznie wykonywała obowiązki wynikające z zawartej umowy o pracę, bowiem Sąd nie ocenił całego materiału dowodowego, czyli zarzut ten powiązał z naruszeniem art. 382 k.p.c., który (wyżej) Sąd Najwyższy uznał za nieuzasadniony.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, rozstrzygając o kosztach procesu według reguł z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265). Należy przy tym zaznaczyć, że opłata skarbową od pełnomocnictwa udzielonego przez zainteresowaną byłaby wydatkiem pełnomocnika tej strony i wchodziłaby w skład kosztów procesu, gdyby obowiązek jej uiszczenia wynikał z przepisów obowiązującego prawa. Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r. nr 1923 ze zm.), nie podlega opłacie skarbowej złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa albo jego odpisu, wypisu lub kopii w sprawie z ubezpieczenia społecznego. Nie ulega wątpliwości, że niniejsza sprawa, jest sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych, w której nie ma obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W konsekwencji przyjąć należy, że koszty uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, które z mocy ustawy nie podlega tej opłacie, nie stanowią kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony i nie ma podstaw do zasądzenia równowartości tej opłaty od strony przegrywającej proces.

[as]